

OLIIY TA'LIMDA KADRLAR TAYYORLASHDA XALQARO HAMKORLIK VA UNING AHAMIYATI

Azimova Dildora Hayitbayevna

Xalqaro Nordik universiteti magistranti

INTERNATIONAL COOPERATION IN HIGHER EDUCATION PERSONNEL TRAINING AND ITS IMPORTANCE

Azimova Dildora Khaitbaevna

Master's student of the International Nordic University

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В ПОДГОТОВКЕ КАДРОВ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ

Азимову Дилдору Хаитбаевну

Магистрант Международного Нордического университета

E-mail:

azdil9393@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqola oliy ta'limda kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning o'rni va ahamiyatini tahlil etadi. Xalqaro ta'lim tizimlarining o'zaro aloqalari, tajriba almashinuvi va innovatsion metodlar kadrlar tayyorlashda muhim omil bo'lib, ta'lim sifatining oshishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Maqolada ta'lim va ilmiy hamkorlikning samaradorligini oshirish, shuningdek, global mehnat bozoriga mos keladigan malakali kadrlarni tayyorlashda xalqaro hamkorlikning roli tahlil qilinadi. Xalqaro ta'lim aloqalarining rivojlanishi, yoshlar uchun yangi imkoniyatlar yaratish va ta'lim tizimidagi integratsiya jarayonlari muhim omillardan hisoblanadi. Maqolada shuningdek, O'zbekistonning xalqaro ta'lim tizimlarida ishtiroki, uning global ta'lim aloqalaridagi roli va istiqbollari haqida ham so'z boradi.

Kalit so'zlar: Oliy ta'lim, kadrlar tayyorlash, xalqaro hamkorlik, ta'lim tizimi, global mehnat bozori, innovatsion metodlar, ta'lim sifatini oshirish, ilmiy hamkorlik, integratsiya, O'zbekiston ta'limi.

Abstract. This article analyzes the role and significance of international cooperation in the preparation of specialists in higher education. The interrelations between global education systems, experience exchange, and innovative methodologies are crucial factors that significantly contribute to improving the quality of education and producing highly qualified specialists. The article examines how the effectiveness of educational and scientific cooperation can be enhanced, as well as the role of international collaboration in preparing professionals who meet the demands of the global labor market. Furthermore, the article discusses Uzbekistan's participation in international education systems, its role in global academic partnerships, and future perspectives for strengthening international cooperation in the field of higher education.

Keywords: Higher education, specialist preparation, international cooperation, education systems, global labor market, innovative methodologies, education quality improvement, scientific cooperation, integration, Uzbekistan education.

Аннотация. Данная статья анализирует роль и значимость международного сотрудничества в подготовке кадров в высшем образовании. Взаимосвязь между глобальными образовательными системами, обмен опытом и инновационными методами обучения являются важными факторами, существенно влияющими на повышение качества образования и подготовку высококвалифицированных специалистов. В статье рассматривается, как можно повысить эффективность образовательного и научного сотрудничества, а также роль международного сотрудничества в подготовке специалистов, соответствующих требованиям мирового рынка труда. Также в статье обсуждается участие Узбекистана в международных образовательных системах,

его роль в глобальных академических партнерствах и перспективы дальнейшего укрепления международного сотрудничества в области высшего образования.

Ключевые слова: Высшее образование, подготовка кадров, международное сотрудничество, образовательные системы, мировой рынок труда, инновационные методы, повышение качества образования, научное сотрудничество, интеграция, образование в Узбекистане.

KIRISH. Oliy ta'limda kadrlar tayyorlash tizimi har bir mamlakatning ta'lim siyosatining muhim tarkibiy qismidir. Ushbu tizimning samarali ishlashi, mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotiga bevosita ta'sir qiladi. Xalqaro hamkorlik, ta'lim tizimining rivojlanishiga qo'shilgan eng muhim omillardan biri sifatida, o'quv dasturlarining modernizatsiyasi, o'qitish metodikalarining yangilanishi va malakali mutaxassislarni tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Globalizatsiya jarayonlari ta'lim sohasida yangi imkoniyatlar va chaqiriqlarni yuzaga keltiradi. Shunday qilib, xalqaro ta'lim tizimlari o'rtasida hamkorlik qilish, bilim almashinuvi, tajriba va innovatsiyalarni o'zaro integratsiya qilish orqali ta'lim sifatini oshirishga erishish mumkin. Bu maqolada, oliy ta'limda kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning ahamiyati va uning ta'lim tizimiga kiritgan o'zgarishlari tahlil qilinadi. Shuningdek, mamlakatlar o'rtasidagi ta'lim aloqalari va ularning kadrlar tayyorlashdagi roli haqida ma'lumot beriladi. O'zbekistonning xalqaro ta'lim tizimlarida o'rni va hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari ham muhokama qilinadi.

ADABIYOTLAR SHARHI VA METOD.

Oliy ta'limda kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning o'rni va ahamiyatini tahlil qilgan ilmiy tadqiqotlar soni kundan-kunga ortib bormoqda. Ta'lim sohasidagi xalqaro hamkorlikning ta'lim tizimining rivojlanishiga ta'siri haqida bir qator ilmiy manbalar mavjud. Xususan, Giddens¹ globalizatsiyaning ta'lim tizimiga ta'siri va xalqaro hamkorlikning o'sishidagi o'rni haqida batafsil tahlil olib borgan. Barber² esa ta'limning globalizatsiya jarayonida ta'lim tizimlarining o'zaro integratsiyasini va xalqaro aloqalarning ta'lim sifatini oshirishdagi ahamiyatini o'rganadi. World

Bank³ tomonidan taqdim etilgan hisobotda, o'quv dasturlarini xalqaro tajribalar asosida modernizatsiya qilish va o'qituvchilar malakasini oshirish orqali ta'lim sifatini yaxshilash borasidagi yondashuvlar tahlil qilingan. Shuningdek, Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning so'zlariga ko'ra, ta'lim sohasida farzandlarimiz zamonaviy bilim va ko'nikmalarni puxta egallashlari uchun eng qulay sharoitlar yaratishni izchil davom ettirish zarurligi ta'kidlangan: "Ta'lim sohasida farzandlarimiz zamonaviy bilim va ko'nikmalarni puxta egallashlari uchun eng qulay sharoitlar yaratishni izchil davom ettiramiz"⁴. Ushbu fikr, O'zbekistonning ta'lim tizimini xalqaro me'yorlarga moslashtirish va global ta'lim standartlariga erishish borasidagi strategik maqsadlarini aks ettiradi.

Bundan tashqari, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish ta'lim tizimining zamonaviylashuvi va malakali mutaxassislar tayyorlashda muhim o'rin tutadi. OECD⁵ hisobotiga ko'ra, xalqaro tajriba almashinuvi, ta'lim metodikalarini yangilash va xalqaro hamkorlik orqali kadrlar tayyorlash samaradorligini oshirish mumkin. O'zbekistonda oliy ta'lim muassasalarining xalqaro hamkorlikda ishtiroki ortib borayotgani, o'quv dasturlarining zamonaviylashtirilishi va o'quv metodlarining global trendlar bilan uyg'unlashtirilishi nafaqat ta'lim sifatini, balki iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishni ham ta'minlaydi.

Maqolada kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning ta'lim tizimiga qo'shgan hissasi va uning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni tadqiq etiladi. Tadqiqot usuli sifatida kontent tahlili va muqoyasa usuli tanlanadi. Xalqaro hamkorlikning oliy ta'limda kadrlar tayyorlashga ta'siri haqida mavjud ilmiy manbalar tahlil qilinadi va turli mamlakatlar tajribasi bilan solishtiriladi. Bunda, ma'lumotlar yig'ish

¹ Giddens, A. The Consequences of Modernity. Stanford University Press. 2010.

² Barber, M. Deliverology 101: A Field Guide for Educational Leaders. Corwin. 2015

³ World Bank. Education Global Practice: Education Sector Strategy 2020. World Bank. 2018

⁴ Mirziyoyev, Sh. Oliy Majlisdagi nutqidan. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2021

⁵ OECD. Education at a Glance 2020: OECD Indicators. OECD Publishing. 2020.

jarayonida oliy ta'lim tizimi va xalqaro hamkorlik borasidagi mavjud statistik ma'lumotlar, yillik hisobotlar va davlatlararo kelishuvlar o'rganiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Oliy ta'limda kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning ahamiyati zamonaviy ta'lim tizimining muhim tarkibiy qismiga aylangan. Xalqaro tajriba almashinuvi, yangi pedagogik metodlar va ta'lim texnologiyalarining integratsiyasi ta'lim tizimining sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. O'zbekistonning xalqaro ta'lim tizimlariga integratsiyasi, nafaqat ta'lim sifatini, balki mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishini ham ta'minlashga xizmat qiladi. Xalqaro hamkorlik ta'lim tizimining rivojlanishiga yangi imkoniyatlar yaratadi, bu esa mamlakatning raqobatbardoshligini oshiradi. Xalqaro hamkorlikning ta'lim tizimiga qo'shgan hissasi faqat akademik sohada emas, balki ijtimoiy va madaniy sohalarida ham sezilarli bo'lmoqda. Xalqaro aloqalar orqali o'quvchilarga turli madaniyatlar, ilmiy yondashuvlar va global ta'lim metodikalarini o'rganish imkoniyati beriladi. Bu esa ular uchun professional va shaxsiy rivojlanishda katta ahamiyatga ega. Misol uchun, ba'zi mamlakatlarda (xususan, Skandinaviya davlatlarida) xalqaro ta'lim tizimlari ta'lim sifatining oshirishiga bevosita ta'sir ko'rsatganini ko'rish mumkin. O'zbekistonda ham xuddi shu yondashuvlarni joriy etish, ilgari surilgan ta'lim siyosatining muvaffaqiyatli bo'lishiga yordam beradi. Shuningdek, xalqaro hamkorlikning ta'lim tizimiga ta'siri nafaqat ta'lim sifatini oshirish, balki ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini yangilash, ilmiy izlanishlarni qo'llab-quvvatlash, o'qituvchilar malakasini oshirish kabi masalalarda ham sezilarli bo'ladi. Bu omillar oliy ta'lim tizimini xalqaro miqyosda yuqori darajaga olib chiqishga xizmat qiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, maqolada oliy ta'limda kadrlar tayyorlashda xalqaro hamkorlikning o'rni va ahamiyati tahlil qilindi. Xalqaro hamkorlik, ta'lim tizimining rivojlanishiga, malakali mutaxassislarni tayyorlashga va ta'lim sifatini oshirishga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Xalqaro aloqalar orqali ta'lim muassasalarining zamonaviylashtirilishi, yangi pedagogik metodlarning joriy etilishi va o'quvchilarning global ta'lim standartlariga moslashishi amalga oshiriladi. Oliy ta'limda xalqaro hamkorlikni yanada rivojlantirish, O'zbekistonning raqobatbardosh ta'lim tizimini yaratish va yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashda muhim omil hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro tajriba almashinuvi va ta'lim metodikalarining integratsiyasi ta'lim sifatini oshirishga va mamlakatning ta'lim tizimini global miqyosda raqobatbardosh qilishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev, Sh. Oliy Majlisdagi nutqidan. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2021.
2. Pardayev M.Q. va boshqalar. "Ta'lim xizmatlari va ularning samaradorligini oshirish masalalari". Monografiya. "Innovatsion rivojlanish nashriyot matbaa uyi", 2020. – 256 b.
3. Giddens, A. The Consequences of Modernity. Stanford University Press. 2010.
4. Barber, M. Deliverology 101: A Field Guide for Educational Leaders. Corwin. 2015.
5. World Bank. Education Global Practice: Education Sector Strategy 2020. World Bank. 2018.
6. OECD. Education at a Glance 2020: OECD Indicators. OECD Publishing. 2020.

